

ORĘDOWNIK

URZĘDOWY

Przedpłata
na kwartał 2,69 zł
Zapisywać należy
na pocztę.

powiatu kościańskiego.

Za ogłoszenia
płaci się naprzód i to:
na stronie 4-lam. 10 groszy
od miejsca milimetrowego

Administracja w Kościanie,
ul. Wrocławska 4. Tel. 117.

Kościan, 7 marca 1928.

Za redakcję odpowiada
Starostwo.

Przedmiot: **udzielanie kredytów dla rękodzieła i drobnego przemysłu.**

Podaję niniejszem do publicznej wiadomości, że Bank Gospodarstwa Krajowego w Poznaniu, postanowił udzielać na cele niesienia pomocy dla rzemiosła oraz drobnego przemysłu — kredyty — krótkoterminowe na podkład weksli kaucyjnych.

Kredyt ten będzie udzielany w zasadzie na 10 kwartałów i spłacany w 10 ratach kwartalnych wynoszących każda 10% udzielonego kredytu. Odsetki w wysokości 10% są płatne zgóry za kwartał przy wypłacie kredytu i od reszty kapitału przy każdej kwartalnej upłacie ratalnej. Wspomniany Bank zastrzega sobie jednak prawo wypowiedzenia przyznanego kredytu każdej chwili na 3 miesiące naprzód, w całości lub w części.

W celu uzyskania w formie będących kredytów należy przedłożyć w terminie do 20. marca 1928 r. Powiatowej Kasie Oszczędności w Kościanie umotywowany wniosek i poświadczony przez przynależną miejscową władzę policyjną z podaniem wysokości potrzebnego kredytu.

Kościan, dnia 3 marca 1928 r.

Starosta:

(—) Narajewski.

L. dz. 1416/28 — 4 —

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 7 czerwca 1927 r.

o prawie przemysłowem.

(Dokończenie)

C. Nauka rzemiosła.

Art. 148. Jeżeli rzemieślnik przyjmuje na naukę uczniów (terminatorów) w liczbie większej, aniżeli odpowiadającej wielkości lub sposobowi prowadzenia przedsiębiorstwa, władza przemysłowa I. instancji po porozumieniu z obwodowym inspektorem pracy może zobowiązać go do zmniejszenia liczby uczniów przez rozwiązanie umowy o naukę oraz zabronić mu przyjmowania uczniów ponad oznaczoną liczbę.

Statut cechu może zawierać postanowienia, ilu uczniów (terminatorów) można trzymać w stosunku liczebnym do zatrudnionych w tem samym przedsiębiorstwie czeladników.

O ile statut nie zawiera takich postanowień, władza przemysłowa wojewódzka po porozumieniu z okręgowym inspektorem pracy i po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej może w drodze rozporządzenia ustalić liczbę terminatorów w stosunku do zatrudnionych czeladników.

Art. 149. W przemyśle rzemieślniczym wolno przyjmować na naukę i kierować praktycznym kształceniem terminatorów tylko osobom, które nabyły prawo używania tytułu mistrza (majstra) rzemieślniczego (art. 158 i 159), w okresie zaś trzyletnim po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia także tym osobom pełnoletnim, które: 1) po złożeniu z wynikiem pomyślnym egzaminu na czeladnika pracowały przynajmniej pięć lat w danym rodzaju lub gałęzi rzemiosła lub 2) przynajmniej osiem lat wykonywały samoistnie rzemiosło danego rodzaju lub gałęzi.

Naukę rzemiosła (termin) można odbyć także w przedsiębiorstwach fabrycznych danego rodzaju przemysłu pod kierunkiem osób, posiadających kwalifikacje, odpowiadające postanowieniom tego artykułu lub art. 150.

Art. 150. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami ustalił w drodze rozporządzenia, w jakiej mierze świadectwo szkolne lub egzaminacyjne, uznane na zasadzie postanowień art. 145 jako dowód uzdolnienia zawodowego do prowadzenia rzemiosła, uważać należy także za dowód odpowiedniej kwalifikacji do kierowania praktycznym kształceniem terminatorów.

Art. 151. Na wniosek przemysłowca, w którego przedsiębiorstwie wykonywa się kilka rzemiosł, izba rzemieślnicza może pozwolić na praktyczne kształcenie terminatorów w każdym z tych rzemiosł, jeżeli kierujący kształceniem odpowiada co do jednego z nich warunkom art. 149 lub 150.

Odpowiadający warunkom art. 149 lub 150 co do pewnego rodzaju przemysłu może kształcić terminatorów także w przemysłach pokrewnych. Jakże przemysły w rozumieniu tego ustępu należy uważać jako pokrewne, ustala izba rzemieślnicza.

Świadectwo ukończenia nauki, które w myśl art. 155 ust. 1 składa się komisji egzaminacyjnej winno,

dotyczyć tego rzemiosła, co do którego przysługuje pryncypałowi lub jego zastępcy prawo kształcenia terminatorów w myśl art. 149, 150 i artykułu niniejszego.

Art. 152. Czas nauki (termin) winien zasadniczo wynosić trzy lata, a nie może przekraczać lat czterech. Za zgodą władzy przemysłowej wojewódzkiej izba rzemieślnicza może po wysłuchaniu opinii zainteresowanych cechów ustalić czas trwania nauki w poszczególnych rzemiosłach i ich gałęziach.

Izba rzemieślnicza może w poszczególnych wypadkach pozwolić uczniowi na zakończenie terminu przed upływem przepisanej nauki.

Art. 153. Terminatorowi należy dać możność poddania się z upływem czasu nauki egzaminowi na czeladnika.

W tym celu izby rzemieślnicze utworzą komisje egzaminacyjne, odpowiadające co do miejsca, liczby i rodzaju rzemiosł rozwojowi rzemiosła w okręgu danej izby.

Każda z tych komisji składa się z przewodniczącego i przynajmniej dwóch członków.

Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej winien być zasadniczo mistrz rzemieślniczy (art. 158 i 159) albo osoba z wyższym wykształceniem technicznym, zatrudniona zawodowo jako nauczyciel lub zajmująca stanowisko kierownicze w przedsiębiorstwie przemysłowym.

Jednego z członków komisji egzaminacyjnej należy powołać z grona wykwalifikowanych w danym rzemiosle czeladników, pracujących w okręgu izby. Innych członków komisji powołuje się z pośród rzemieślników, posiadających prawo kształcenia uczniów w danym rzemiosle i zamieszkałych w okręgu izby.

Art. 154. Celem egzaminu jest stwierdzenie, czy terminator nabył biegłości i wprawy w zwykłej pracy odnośnego rzemiosła oraz potrzebne wiadomości co do wartości, nabywania, przechowywania i stosowania materiałów, przerabianych w rzemiosle, oraz co do sposobów poznawania ich jakości.

Postępowanie komisji egzaminacyjnej, sposób egzaminowania i taksy egzaminacyjne ustala się regulaminami egzaminacyjnymi, które wydaje izba rzemieślnicza, a zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka.

Jeżeli według regulaminu egzaminu rozciga się także na stwierdzenie znajomości prowadzenia ksiąg i rachunkowości kupieckiej, komisja winna uzupełnić się przez powołanie znawcy na członka z prawem głosu.

Koszty egzaminów ponosi izba rzemieślnicza.

Taksy egzaminacyjne przypadają izbie rzemieślniczej.

Art. 155. Podanie o dopuszczenie do egzaminu wnosi terminator lub pomocnik do izby rzemieślniczej. Do podania należy dołączyć świadectwo ukończenia nauki lub też świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki, oraz świadectwo szkolne z ukończenia nauki w publicznej szkole kształcącej zawodowej albo świadectwo, stwierdzające posiadanie wykształcenia, uznanego przez państwowe władze szkolne za równoważące z wykształceniem, jakie daje ukończenie publicznej szkoły kształcącej zawodowej.

Komisja stwierdza wynik egzaminu na świadectwie nauki, wydając ponadto w razie pomyślnego wyniku świadectwo złożenia egzaminu.

W razie niepomyślnego wyniku egzaminu komisja oznaczy termin, po którego upływie można ponownie poddać się egzaminowi.

Terminator (lub pomocnik), który złożył egzamin z pomyślnym wynikiem, zostaje czeladnikiem.

Art. 156. Uczniowie szkół rzemieślniczo-przemysłowych państwowych lub przez Państwo uznanych zdają egzamin na czeladników przed komisjami egzaminacyjnymi, utworzonymi przy każdej z takich szkół; skład komisji ustalają państwowe władze szkolne. Jednym z członków komisji powinien być przedstawiciel izby rzemieślniczej.

Regulaminy komisji egzaminacyjnych, określonych w ustępie poprzedzającym, wydaje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu oraz z zainteresowanymi ministrami. Regulaminy te powinny zawierać między innymi także postanowienia, dotyczące się pokrywania kosztów egzaminów i pobierania taks egzaminacyjnych.

Komisja wydaje świadectwo złożenia egzaminu w razie pomyślnego wyniku. W razie niepomyślnego wyniku egzaminu komisja oznaczy termin, po upływie którego uczeń może ponownie poddać się egzaminowi.

Uczeń, który złożył egzamin z pomyślnym wynikiem, zostaje czeladnikiem.

Art. 157. Minister Przemysłu i Handlu odpowiednio do miejscowych warunków po wysłuchaniu opinii izby rzemieślniczej, może zmieniać w drodze rozporządzenia przepisy, zawarte w art. 153, 154, i 155, jednak bez obniżania wymagań, określonych w art. 154 ust. 1.

O ile zmiana ma dotyczyć przepisów o szkołach lub świadectwach szkolnych, Min. Przemysłu i Handlu zarządza ją w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

D. Mistrzowie (majstrowie) rzemieślniczy.

Art. 158. Tytuł „mistrz” lub „majster” łącznie z nazwą rzemiosła (jak „mistrz krawiecki”, „majster blacharski” itp.) ma prawo używać tylko ten rzemieślnik, który złożył egzamin mistrzowski (majsterski) przed komisją egzaminacyjną, utworzoną przez izbę rzemieślniczą, albo przed komisją egzaminacyjną, utworzoną na zasadzie rozporządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, wydanego w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przy szkole rzemieślniczo-przemysłowej, mistrzowskiej (majsterskiej) lub przy innym zakładzie (instytucji), nadającym się do tego według swego ustroju i swych urządzeń.

Regulamin komisji egzaminów mistrzowskich (majsterskich), utworzonej przez izbę rzemieślniczą, uchwała izba rzemieślnicza przy odpowiednim zastosowaniu postanowień art. 154 ust. 2, 4 i 5, a zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka.

Art. 159. Rzemieślnicy, którzy już na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów uzyskali prawo do tytułu „mistrz”, „mistrz cechowy”, „egzaminowany majster”, zachowują i nadal ten tytuł i mają prawo używać tytułu „mistrz” lub „majster” łącznie z nazwą danego rzemiosła.

E. Cechy i związki cechowe.

Art. 160. Prowadzący samodzielnie rzemiosło mogą zrzeszać się na zasadzie niniejszego rozporządzenia w wolne cechy t. j. w wolne korporacje rzemieślników. Do cechów mają zastosowanie postanowienia art. 69 do 99 łącznie.

Art. 161. Czeladnicy, zatrudnieni stałe w rzemiośle u członków cechu, mają prawo współdziałać w spełnianiu zadań cechu w granicach, zakreślonych niniejszym rozporządzeniem i statutem cechu.

Wybierają oni w tym celu wydział czeladników.

Wydziałowi czeladników zastrzega się w szczególności współdziałanie w regulowaniu szczegółowym nauki w rzemiośle, tudzież w regulowaniu spraw, dotyczących się tych urządzeń, cechu do których utrzymania przyczyniają się czeladnicy bądź składkami, bądź współpracą, lub których celem jest niesienia pomocy czeladnikom.

Przy statutowym ustalaniu współdziałania w tych sprawach obowiązują następujące zasady.

1) w obradach i głosowaniu zarządu cechu mają prawo uczestniczyć członkowie wydziału czeladników z pełnym prawem głosu w stosunku 1 do 5 do liczby osób, tworzących skład zarządu cechu;

2) w obradach i głosowaniu zebrania cechu mają prawo uczestniczyć wszyscy członkowie wydziału czeladników z pełnym prawem głosu;

3) w zarządzie urządzeń cechowych, do których utrzymania przyczyniają się czeladnicy, składkami, uczestniczą czeladnicy, wybierani przez wydział czeladników w liczbie równej połowie członków zarządu.

Wykonanie uchwał zebrania cechu, dotyczących się spraw wymienionych w ust. 3, nastąpić może tylko za zgodą wydziału czeladników.

Jeżeli wydział czeladników nie zgadza się, rozstrzyga na wniosek cechu władza nadzorcza.

Art. 162. Prawo wybierania członków wydziału czeladników i ich zastępców przysługuje wszystkim czeladnikom, zatrudnionym stałe w rzemiośle u członków cechu.

Nie mogą być wybierani na członków wydziału czeladnicy, którzy nie są pełnoletni, którzy skazani zostali za czyny karygodne, pociągające za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, i to aż do czasu odzyskania zdolności, lub którzy wskutek zarządzenia sądowego są ograniczeni w zawiadywaniu swym majątkiem.

Zebrania wyborcze zwołuje poraz pierwszy starszy cechu, następnie przewodniczący wydziału czeladników lub w razie przeszkody jego zastępca.

Art. 163. Postanowienia co do liczby członków wydziału czeladników i ich zastępców, czasu trwania ich czynności, wyboru przewodniczącego i jego zastępcy winien zawierać statut, uchwalony przez zgromadzenie czeladników w porozumieniu z zarządem cechu, a zatwierdzony przez władzę przemysłową wojewódzką.

Liczba członków wydziału czeladników nie może być wyższa od ustalonej statutowo liczby członków zarządu cechu.

W razie zmniejszenia się liczby członków wydziału i ich zastępców wskutek wystąpienia itp. uzupełnia się wydział do czasu nowych wyborów przez kooptację.

Członkowie wydziału czeladników i ich zastępcy zatrzymują swój mandat jeszcze przez trzy miesiące po wystąpieniu z pracy w przedsiębiorstwie członka cechu, jeżeli mieszkają nadal w okręgu cechu i o ile nowe wybory nie nastąpią w krótszym terminie.

Art. 164. Na wniosek zarządu cechu lub wydziału czeladników mogą odbywać się ich wspólne obrady w sprawach, obchodzących zarówno pracodawców jak i pracowników.

Art. 165. Dla załatwiania sporów pomiędzy członkami cechu a zatrudnionymi u nich czeladnikami,

dotyczących się rozpoczęcia, dalszego trwania lub rozwiązania umowy o pracę, świadczeń i pretensyj, wynikłych z umowy o pracę, oraz sporów między czeladnikami, zatrudnionymi u członka cechu w jego przedsiębiorstwie rzemieślniczym, dotyczących się wzajemnych pretensyj wynikłych z pracy, której wspólnego wykonania się podjęli — mogą być przy cechach ustanawiane sądy polubowne.

Członkowie cechu wybierają jednego członka sądu polubownego i jego zastępcę z pośród członków cechu, a czeladnicy drugiego członka i jego zastępcę z pośród czeladników. Przewodniczącego i jego zastępcę wybierają członkowie sądu polubownego.

Na członków sądu polubownego lub na przewodniczącego albo na ich zastępców mogą być wybrane tylko osoby, które ukończyły 30 rok życia i mają prawo wyborczalności w myśl art. 86 włącznie 162.

Art. 166. Sąd polubowny będzie właściwy do orzekania we wszystkich sporach, poddanych przez strony jego orzecznictwu.

Sąd polubowny orzeka w gronie dwóch członków i przewodniczącego. Jeżeli członek sądu polubownego lub przewodniczący nie może z powodu przeszkód wypełnić swoich obowiązków, to w jego miejsce wstępuje jego zastępca.

Orzeczenia zapadają większością głosów. Sposób postępowania przed sądem polubownym określa statut.

Sąd polubowny doręcza wypis swego orzeczenia, opatrzony powodami rozstrzygnięcia, każdej ze stron listem poleconym za pokwitowaniem zwrotnym. Stronom wolno jednak odebrać ten wypis wprost od sądu polubownego za potwierdzeniem odbioru. Wypis ten, podobnie jak oryginał orzeczenia, musi być podpisany przynajmniej przez przewodniczącego i jednego członka sądu polubownego.

Od orzeczenia sądu polubownego nie przysługuje żaden środek prawny. Uchylenia orzeczenia można żądać w trybie, przepisany ustawami o postępowaniu w sprawach cywilnych spornych, z przyczyn w tychże ustawach przewidzianych.

Do przymusowego wykonania orzeczeń stosuje się tryb sądowy, przepisany dla wykonywania orzeczeń sądów polubownych.

Art. 167. Cechy mogą łączyć się w wolne związki cechów. Postanowienia art. 100 do 109 włącznie mają zastosowanie także do związków cechów.

F. Izby rzemieślnicze.

Art. 168. Celem stałej reprezentacji zawodowych interesów przemysłu rzemieślniczego ustanawia się izby rzemieślnicze.

Art. 169. Minister Przemysłu i Handlu ustala granice okręgów i miejsca siedziby izb rzemieślniczych; o zmianie okręgów, o wcieleniu do okręgu jednej izby części lub całego okręgu drugiej izby oraz o rozdzieleniu lub przejęciu majątku w takim wypadku rozstrzyga Minister Przemysłu i Handlu po zasięgnięciu opinii zainteresowanych izb rzemieślniczych i władz przemysłowych wojewódzkich.

Przy ustalaniu granic izb rzemieślniczych należy uwzględnić istniejący podział obszaru Państwa na województwa i powiaty. Nie należy w szczególności przyłączać do okręgu izby rzemieślniczej części dwu lub więcej województw lub części poszczególnych powiatów.

Art. 170. Izby rzemieślnicze spełniają następujące zadania:

1) współdziałają z władzami państwowymi w sprawach popierania rozwoju rzemiosła przez udzielanie informacji i wydawanie opinii;

2) rozważają i przedstawiają władzom życzenia i wnioski, dotyczące interesów rzemiosła, oraz zdają co roku sprawę o stanie rzemiosła;

3) regulują sprawy terminatorskie w myśl obowiązujących przepisów ustawowych;

4) czuwają nad należytem przestrzeganiem przepisów, dotyczących się spraw terminatorów;

5) tworzą egzaminacyjne komisje czeladnicze (art. 153);

6) tworzą egzaminacyjne komisje mistrzowskie (art. 158).

Izby rzemieślnicze mogą tworzyć i wspierać szkoły rzemieślnicze oraz w inny sposób przyczyniać się do podniesienia wykształcenia i sprawności zawodowej mistrzów (majstrów), czeladników i terminatorów, przytem jednak powinny stosować się do przepisów ustawowych, dotyczących się prywatnych szkół zawodowych.

Przepisy ustępu pierwszego l. 3 i 4 nie naruszają kompetencji organów inspekcji pracy.

Art. 171. Celem umożliwienia spełniania przez izby zadań, wymienionych w art. 170, pod l. 1 i 2, właściwe władze będą udzielać izbom do zaopiniowania projekty ustaw przed wniesieniem ich do Sejmu oraz rozporządzeń z mocą ustawy o ogólnym lub lokalnym znaczeniu, o ile projekty te dotyczą interesów rzemiosła.

W miarę potrzeby władze będą udzielać izbom do zaopiniowania także projekty swych rozporządzeń o wyżej określonym znaczeniu.

Art. 172. Cechy winny stosować się do zarządzeń, które wydaje izba rzemieślnicza w swoim zakresie działania.

Postanowienia statutowe i uchwały zebrań cechowych, dotyczące się nauki w przemyśle, o ile są sprzeczne z zarządzeniami izby rzemieślniczej, wydanymi w jej ustawowym zakresie działania, są nieważne.

Art. 173. Minister Przemysłu i Handlu wyda dla każdej izby rzemieślniczej statut. Zmiany statutu uchwała izba rzemieślnicza, a zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu.

Statut musi oznaczyć:

- 1) nazwę, siedzibę i okrąg izby rzemieślniczej;
- 2) liczbę członków izby;
- 3) sposób powzięcia uchwał;
- 4) skład, wybór i zakres działania zarządu izby;
- 5) sposób i warunki zwoływania izby i jej organów na posiedzenia;
- 6) sposób stwierdzania uchwał zebrania i zarządu izby rzemieślniczej;
- 7) sporządzanie i uchwalanie budżetu;
- 8) sporządzanie, rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań rachunkowych;
- 9) warunki zmiany statutu;
- 10) tworzenie komisji egzaminacyjnych;
- 11) czasopisma, w których izba rzemieślnicza winna umieszczać swoje obwieszczenia.

Jeżeli okaże się, że statut zawiera postanowienia, sprzeczne z obowiązującymi przepisami, a izba rzemieślnicza w terminie, wyznaczonym przez Min. Przemysłu i Handlu, nie przedstawi uchwały o odpo-

wiedniej zmianie statutu, Min. Przemysłu i Handlu zmienia odnośne postanowienia statutu.

Art. 174. Izba rzemieślnicza składa się z członków, powołanych w drodze wyborów.

Prawo wybierania członków izby rzemieślniczej mają rzemieślnicy bez różnicy płci, którzy są obywatelami polskimi, używają w pełni praw cywilnych i prowadzą samoistnie przemysł rzemieślniczy w okręgu izby przynajmniej od trzech lat.

Prawo wybieralności posiadają rzemieślnicy, mający prawo wybierania, o ile ukończyli 30 lat życia i co najmniej od trzech lat prowadzą samoistnie własne warsztaty w okręgu izby.

Nie mogą jednak korzystać z prawa wybierania i wybieralności osoby, skazane prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwa, pociągające za sobą utratę prawa wybierania i wybieralności do Sejmu, na czas trwania utraty tego prawa.

Art. 175. Członkowie izby są wybierani na 6 lat; co 3 lata ustępuje dnia 31 grudnia połowa członków. Pierwszy niepełny rok liczy się za pełny, o ustąpieniu zaś połowy członków po raz pierwszy od daty ukonstytuowania się na podstawie niniejszego rozporządzenia rozstrzyga losowanie. Przepis ten stosuje się także do izby ukonstytuowanej po rozwiązaniu poprzedniej (art. 191).

Ustępujący członkowie mogą być ponownie wybrani.

W równej liczbie wybierani są także zastępcy, którzy zastępują członków izby w razie potrzeby; w razie wystąpienia członków izby wstępują na ich miejsce na czas, pozostały do nowych wyborów, i to według największej liczby otrzymanych głosów, a na wypadek równości głosów według porządku alfabetycznego.

Art. 176. Wybory do izby rzemieślniczej zarządza władza przemysłowa wojewódzka.

Głosowanie jest tajne. Uprawniony do wybierania głosuje osobiście, oddając wyznaczonej do przeprowadzania wyborów komisji kartkę głosowania, wypełnioną w myśl odnośnych przepisów statutu. Wynik wyborów ustala się według zasady względnej większości.

Każdy uprawniony do głosowania może wnieść przez komisję wyborczą do władzy przemysłowej wojewódzkiej zarzut przeciw ważności wyborów w ciągu dni 14 od dnia ogłoszenia wyniku wyborów. Władza przemysłowa wojewódzka może unieważnić wybory w całości lub w części jedynie z powodu uchybienia przepisom niniejszego rozporządzenia lub statutu. Decyzja jej jest ostateczna.

W razie unieważnienia wyborów należy zarządzić ponownie wybory w ciągu 3 miesięcy od dnia powzięcia decyzji.

Blizsze szczegóły, dotyczące postępowania wyborczego, będą ustalone statutem każdej poszczególnej izby.

Jeżeli co do członka izby zajdą okoliczności, któreby go pozbawiły prawa wyborczego, przestaje on być członkiem izby.

Art. 177. Władza przemysłowa wojewódzka wyznacza dzień i godzinę otwarcia nowowyzbranej izby.

Otwarcia dokonywa delegat władzy przemysłowej wojewódzkiej, który oddaje przewodnictwo najstarszemu wiekiem, a ten zarządza wybór prezydenta.

Art. 178. Izba rzemieślnicza wybiera z grona swych członków na 3 lata zapomocą głosowania kartkami bezwzględna większością głosów zarząd, składający się z prezydenta, wiceprezydentów i pozostałych członków zarządu.

Izba rzemieślnicza może tworzyć ze swych członków komisje do stałego lub przejściowego spełniania poszczególnych zadań; zarówno izba, jak i jej komisje mogą zapraszać na swoje obrady rzeczoznawców z głosem doradczym.

Zarząd izby winien o każdej zmianie w swoim składzie i o wyniku każdego wyboju donieść w trzydniowym terminie władzy przemysłowej wojewódzkiej.

Art. 179. Członkowie zarządu izby i komisji spełniają poruczone im czynności bezpłatnie, o ile statut nie stanowi inaczej.

Art. 180. Do załatwiania prac przygotowawczych i wykonawczych, wynikających z zakresu działania izby, mianuje każda izba rzemieślnicza z poza grona swych członków zawodowo wykształconego, płatnego sekretarza, jako też płatny personel biurowy. Sekretarz jest kierownikiem biura.

Art. 181. Członkowie izby są obowiązani brać udział w posiedzeniach, opracowywać poruczone im sprawozdania i przyjmować wybór do komisji, utworzonych przez izbę.

Art. 182. Zebrania izby są zwyczajne i nadzwyczajne. Zwyczajne odbywają się przynajmniej raz w kwartale.

Nadzwyczajne zebrania zwołuje się na życzenie Ministra Przemysłu i Handlu, na żądanie przynajmniej $\frac{1}{3}$ członków izby lub według uznania zarządu izby.

Następujące sprawy zastrzega się kompetencji zebrania członków izby rzemieślniczej:

- 1) wybór zarządu i komisji;
- 2) uchwalanie budżetu, rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań rachunkowych z roku ubiegłego, uchwalanie wydatków, nieprzewidzianych w budżecie;
- 3) nabywanie, zbywanie, lub obciążanie nieruchomości;
- 4) zaciąganie pożyczek, z wyjątkiem pożyczek krótkoterminowych, które mogą być spłacone z nadwyżki dochodów bieżących, jednego roku obrachunkowego;
- 5) zbywanie ruchomości izby, posiadających wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
- 6) opinjowanie i uchwalanie wniosków, które mają być przedstawiane władzom, a tyczą się ogólnego regulowania stosunków rzemiosła;
- 7) uchwalanie przepisów, regulujących sprawy terminatorskie;
- 8) mianowanie sekretarza izby;
- 9) uchwalanie wniosków o zmianie statutu.

Warunkiem ważności uchwalonych przepisów, regulujących sprawy terminatorskie, jest zatwierdzenie ich przez Min. Przemysłu i Handlu oraz ogłoszenie.

Art. 183. Izba rzemieślnicza jest osobą prawną; może nabywać majątek ruchomy i nieruchomy, zawierać umowy, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywaną.

Za zobowiązania odpowiada izba swoim majątkiem.

Fundusze izby wolno używać tylko do spełniania zadań izby, ustalonych ustawą albo statutem, i na pokrycie kosztów zarządu izby.

Izbowi wolno pobierać osobne opłaty za korzystanie z ich urządzeń, szkół, gospód itp.

Art. 184. Fundusze izby, które nie są przeznaczone na pokrywanie bieżących wydatków, należy lokować w sposób, przepisany do lokat z bezpieczeństwem pupilarnem.

W wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może Minister Przemysłu i Handlu zezwolić czasowo na inny sposób lokaty.

Art. 185. Uchwały izby rzemieślniczej w sprawach, wymienionych w art. 182 l. 3, 4 i 5. podlegają zatwierdzeniu Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 186. Izba rzemieślnicza układa corocznie budżet i przedstawia go do zatwierdzenia Ministrowi Przemysłu i Handlu w terminie przezeń ustalonym.

Preliminowaną w budżecie sumę wydatków izby w części, która nie znajduje pokrycia w samoistnych dochodach izby, pokrywa się z dodatku, przewidzianego w ustawie o państwowym podatku przemysłowym.

Wysokość procentową tego dodatku na rzecz izby rzemieślniczej ustala każdorazowo Minister Przemysłu i Handlu w granicach, przewidzianych w obowiązującej ustawie o państwowym podatku przemysłowym.

Władze podatkowe podają izbie rzemieślniczej za zwrotem kosztów do wiadomości dane o dokonanych wymiarze podatku, jako też o zaszytych później zmianach.

Art. 187. Izba rzemieślnicza przedstawia Ministrowi Przemysłu i Handlu do wiadomości corocznie najdalej do końca marca zamknięcie rachunków za rok ubiegły.

Art. 188. Przy izbie rzemieślniczej tworzy się wydział czeladników. Członków tego wydziału i ich zastępców wybierają wydziały czeladników, utworzone przy cechach, mających swą siedzibę w okręgu izby.

Prawo wybieralności mają czeladnicy, którzy ukończyli 25 lat, są obywatelami polskimi, używają w pełni praw cywilnych i pracują co najmniej 2 lata w warsztatach rzemieślniczych w okręgu izby.

Liczbę członków (oraz zastępców) wydziału czeladników przy izbie rzemieślniczej i podział tej liczby pomiędzy poszczególne wydziały czeladników, utworzone przy cechach, ustala statut izby.

Wyborów dokonywają cechowe wydziały czeladników w drodze pisemnego głosowania pod kontrolą delegata władzy nadzorczej.

Postanowienia art. 174 ust. 4 i art. 175. stosuje się odpowiednio do członków i zastępców członków wydziałów czeladników.

Art. 189. Wydziałowi czeladników przy izbie rzemieślniczej przysługuje prawo współdziałania:

- 1) w regulowaniu spraw terminatorskich (art. 170 ust. 1 l. 3);
- 2) w wydawaniu opinii i w przedstawianiu wniosków, tyczących się stosunków terminatorów i czeladników;
- 3) w obradach i uchwałach, tyczących się ustroju i działalności egzaminacyjnych komisji czeladniczych, utworzonych przy izbie.

Przy statutowym ustalaniu współdziałania w wyżej wyliczonych sprawach należy uwzględnić zasadę że wzięcie udziału w obradach i uchwałach zarządu lub komisji z pełnym prawem głosu powinno być zastrzeżone przynajmniej jednemu członkowi wydziału czeladników oraz że w sprawach, określonych w ustępie pierwszym tego artykułu pod l. 2), wydział czeladników może oddzielnie wydać swą opinię lub przedstawić swe wnioski.

Art. 190. Ogólny nadzór nad izbami rzemieślniczymi sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

Minister Przemysłu i Handlu wyznacza dla izby rzemieślniczej swego przedstawiciela, który ma prawo

uczestniczenia w pełnych posiedzeniach izby i zabierania głosu we wszystkich sprawach, omawianych na posiedzeniach, nie ma jednak prawa głosowania.

Przedstawicielowi Ministra Przemysłu i Handlu przysługuje prawo sprzeciwu z mocą zawieszającą, jeżeli uchwały izby są niezgodne z ustawami i rozporządzeniami wykonawczymi lub jeżeli przekraczają zakres działania izby.

W razie sprzeciwu rozstrzyga Minister Przemysłu i Handlu po uprzednim wysłuchaniu opinii zarządu izby rzemieślniczej.

Art. 191. Minister Przemysłu i Handlu może rozwiązać izbę rzemieślniczą, jeżeli izba mimo dwukrotnego wezwania władzy nadzorczej zaniedbuje spełniania swych zadań, albo jeżeli czyny lub zaniedbania izby naruszają obowiązujące przepisy lub zagrażają interesom Państwa.

W razie rozwiązania izby należy zarządzić nowe wybory w ciągu 3 miesięcy.

Na czas przejściowy mianuje Minister Przemysłu i Handlu tymczasowy zarząd izby w składzie, jaki uzna za wystarczający.

Art. 192. W wykonaniu swych zadań, określonych w art. 170 ust. 1 l. 3, izba rzemieślnicza ma prawo wydawać zarządzenia i przepisy, opatrzone sankcją karną, określającą karę porządkową do 20 zł.

W razie niestosowania się do zarządzeń i przepisów, opatrzonych sankcją karną na podstawie ust. 1 tego artykułu, zarząd izby nakłada karę porządkową nakazem karnym.

Od takiego nakazu karnego przysługuje skazanemu odwołanie do władzy przemysłowej wojewódzkiej w terminie 14 dni, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia nakazu.

Wniesienie odwołania wstrzymuje ściąganie nałożonej kary porządkowej.

Decyzja władzy przemysłowej wojewódzkiej jest ostateczna. Karę porządkową ściąga się na rzecz izby w drodze administracyjnego postępowania przymusowego.

Art. 193. Poza izbami rzemieślniczymi, powstałymi na zasadzie niniejszego rozporządzenia, żadna organizacja i instytucja, bez względu na jej charakter lub cel, nie ma prawa przybierać nazwy „Izba Rzemieślnicza“.

Art. 194. Z dniem ogłoszenia w dzienniku urzędowym wojewódzkim zarządzenia wyborów do nowych izb w Poznaniu, Bydgoszczy i Grudziądzu w myśl niniejszego rozporządzenia istniejące tam w obecnym składzie izby zostają rozwiązane z mocy prawa; Minister Przemysłu i Handlu w myśl art. 191 zamianuje na czas przejściowy dla każdej z tych izb tymczasowy zarząd, który spełniać będzie czynności zarządu izby w myśl postanowień niniejszego rozporządzenia aż do czasu ukonstytuowania się izby w nowym składzie.

Majątek rozwiązanych izb wraz ze wszystkimi ich długami i zobowiązaniami przechodzi na izby, powstające w miejsce rozwiązanych. W razie sporu co do podziału majątku rozwiązanej izby między nowopowstałe izby rozstrzyga Min. Przemysłu i Handlu.

DZIAŁ X.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 195. Do spraw, co do których wdrożono postępowanie przed wejściem w życie niniejszego roz-

porządzenia, należy stosować pod względem właściwości władz, postępowania i środków prawnych dotychczasowe ustawy.

Art. 196. Na obszarze województw poznańskiego i pomorskiego ogranicza się ustaloną niniejszem rozporządzeniem właściwość władz przemysłowych o tyle, że przekazuje się:

1) w miastach, niewyłączonych z powiatów, a liczących ponad 10 000 mieszkańców, magistratom:

załatwianie spraw dotyczących zgłaszania przemysłu (art. 7, 144, 147), zatwierdzanie projektów urządzeń zakładów przemysłowych z wyjątkiem zakładów przemysłowych, określonych w art. 16 i 132 ust. 1 l. 4, sprawy, dotyczące zaniechania prowadzenia przemysłu, zmiany lokalu przemysłowego otworzenia filii (art. 36 i 37),

sprawy, dotyczące zgłaszania prowadzenia przemysłu przez zastępcę lub dzierżawcę, na rachunek wdrowy lub małoletnich spadkobierców, na rachunek masy konkursowej lub spadkowej (art. 38 i 40),

prowadzenie rejestrów uprawnień i zakładów przemysłowych;

2) wojewódzkim sądom administracyjnym: rozstrzygnięcie w II instancji odwołań od zarządzeń i orzeczeń władz przemysłowych I instancji i magistratów w sprawach, określonych ust. 1, oraz od decyzji władz przemysłowych I instancji w sprawach licencyj na przemysł okrężny (art. 46, 51, 52, 54, 58), uprawnień na targi małe (art. 65 i 66), regulaminów dla targów małych (art. 68) i w sprawach zakazu trzymania uczniów (art. 111—115),

nadto zatwierdzanie statutów i zmian statutów korporacji (art. 74 i 99) oraz tych związków korporacji, których okrąg nie rozciąga się poza terytorjum województwa (art. 104 i 109) — z zastosowaniem dotychczas obowiązujących przepisów o postępowaniu uchwałowym i sporno-administracyjnym.

Art. 197. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Art. 198. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w sześć miesięcy po dniu jego ogłoszenia. Rada Ministrów może jednak w drodze rozporządzenia odroczyć ten termin ogólnie lub dla poszczególnych województw, najwyżej wszakże na trzy dalsze miesiące.

Z dniem wejścia w życie tego rozporządzenia tracą moc obowiązującą sprzeczne z niem postanowienia ustaw i rozporządzeń. Do czasu uregulowania w drodze ustawowej sprawy uprawnień do kierownictwa robotami budowlanymi lub też ich prowadzenia pozostają w mocy odnośne przepisy, obowiązujące w tym przedmiocie w poszczególnych dzielnicach Państwa.

Do czasu wydania nowej ustawy naftowej pozostają w mocy rozporządzenia: 1) Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych z dnia 28 kwietnia 1923 r. w przedmiocie koncesjonowania przemysłu zbierania i łapania kału ropnego i ropy naftowej (Dz. U. R. P. № 49, poz. 348), 2) austriackiego Min. Handlu w porozumieniu z Min. Spraw Wewnętrznych z dnia 23 marca 1910 r. w sprawie ustanowienia warunku koncesji dla przemysłu przerabiania ropy i przemysłu rozsprzedaży nafty zapomocą wozów beczkowych (Dz. u. p. № 62) i z dnia 16 września 1909 r. w sprawie ustanowienia warunku koncesji dla przemysłowych przedsiębiorstw magazynowania ropy i zakładów dla tłoczenia ropy

oraz postępowania przy zatwierdzaniu zakładów przemysłowych dla tłoczenia ropy (Dz. u. p. № 143).

W województwach: warszawskim, łódzkim, kieleckim, lubelskim, białostockim, poleskim, nowogrodzkim, wileńskim, wołyńskim i w m. st. Warszawie uważa się za dowód posiadania uprawnienia przemysłowego (art. 3) do samoistnego prowadzenia rzemiosła stwierdzenie przez urząd gminny rozpoczęcia samoistnego prowadzenia danego rzemiosła przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i przedłożenie świadectwa przemysłowego, wykupionego za rok 1927.

W okresie pięcioletnim po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia należy uważać za dowód uzdolnienia zawodowego do samoistnego prowadzenia rzemiosła także zaświadczenie urzędu gminnego, stwierdzające, że odnośna osoba pracowała u rzemieślnika, prowadzącego samoistnie dane rzemiosło, bezpośrednio przed zgłoszeniem (art. 144) przez lat 5.

W miarę potrzeby Min. Przemysłu i Handlu może przedłużyć pięcioletni okres przejściowy, wskazany w poprzednim ustępie, najwyżej o dalsze 5 lat.

Stosownie do art. 8-a ustawy konstytucyjnej z dnia 15 lipca 1920 r. zawierającej statut organiczny województwa śląskiego (Dz. U. R. P. № 73, poz. 497), uzupełnionej ustawą konstytucyjną z dnia 8 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. № 26, poz. 146), zależy od uchwały Sejmu Śląskiego, czy i kiedy rozporządzenie niniejsze ma wejść w życie na obszarze województwa śląskiego.

Prezydent Rzeczypospolitej: **J. Mościcki.**

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski.

Minister: **K. Bartel.**

Minister Spraw Wewnętrznych:

Sławoj Składkowski.

Minister Spraw Zagranicznych: **August Zaleski.**

Minister Skarbu: **G. Czechowicz.**

Minister Sprawiedliwości: **A. Meysztowicz.**

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publiczn.:
Dr. Dobrucki.

Minister Rolnictwa: **K. Niezabytowski.**

Minister Przemysłu i Handlu: **E. Kwiatkowski.**

Minister Komunikacji: **Romocki.**

Minister Robót Publicznych: **Moraczewski.**

Minister Pracy i Opieki Społecznej: **Dr. Jurkiewicz.**

Minister Reform Rolnych: **Witold Staniewicz.**

Minister Poczty i Telegrafów: **Bogusław Miedziński.**

Powyższe podaję do publicznej wiadomości.

Kościan, dnia 15-go stycznia 1928 r.

Starosta:

w z.

(—) Krause.

L. dz. 1297/28 — 4 —

Nakładem i czcionkami drukarni H. Stefanowicza w Kościanie.

Kupuję ziemniaki jadalne i luźne siano

wagonowo i proszę o podanie cen.

J. Sissle,

BERLIN, Joachim-Friedrichstr. 49.

Telefon: Pfalzburg 5365.

Nowości

na sezon wiosenno-latowy nadeszły w wielkim wyborze

na suknie, kostjomy, płaszcze, bluzki i ubrania męskie.

Rypsy — Popeliny — Sukna — Gabardyny — Kasze i t. d.

Największy wybór. Najlepszy gatunek. Najniższe ceny.

„BAZAR” M. Tomaszewski, Kościan

Telefon № 36.

ul. Wrocławska 6.

H. STEFANOWICZ

Kościan

Księgarnia — Drukarnia

Książki — Papiery — Artykuły piśmienne

**Wszelkie druki
dla Handlu i Przemysłu**

Pieczałki kauczukowe i mosiężne

Szyldy emaljowe

Instrumenty muzyczne